

SØVÆRN

S

ORIENTERING

8

DEC. 1993

Nyt fra redaktøren

Som omtalt i sidste nummer er det hensigten at udbygge på indholdet af SØVÆRNSORIENTERING. Fra nr. 1/94 vil der således blive bragt artikler af udvalgte skribenter, som vil omhandle særlige emner. Beretningerne fra hverdagen vil fortsat indtage en fremtrædende plads i bladet.

Læs om

Søværnsorientering 8/93

Side

PETER TORDENSKIOLDS deltagelse i Operation SHARP GUARD i Adriaterhavet.....	1
Nordisk Kadetstævne 1993.....	5
STUD SØ 1993.....	6
Afslutning på kadettogt 1993	7
Minelæggeren FYEN i nye opgaver	8
En chaufførs indtryk af en tur til Polen med Søværnets Tamburkorps	9
Præmiering af rationaliseringsforslag	10
Adoptionsbesøg i Aalborg.....	10
29. august 1943.....	11
Skoleskibet SJÆLLANDS besøg i Devonport	12
Et varigt minde for viceadmiral Vedel	14
NATO SEA SPARROW missilsystem til STANDARD FLEX 300 skibene	15
Københavns havneuge	16
Navngivning af LOMMEN ved DANYARD AALBORG A/S 09. juni 1993.....	17
Triathlon.....	18
Copenhagen Water Festival.....	19
Skift af Eskadrechefer	20
Beretning fra FLYVEFISKEN	21
Ny træner på Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kampinformationskursus	22
Tordenskiolds 303-årig fødselsdag	23
Bodyguard i søværnet.....	24

Forside:

Korvetten NIELS JUEL
afgiver salut.

Bagside:

Arbejdspladsen.

(Forsidefoto på nr. 7/93 var
inspektionsskibet
HVIDBJØRNEN).

Tryk:

Kannique Tryk AS · Århus

Indholdet kan frit citeres med
angivelse af kilde.

ISSN 0907 - 5038

Søværnets operative Kommando

Att. SVN ORT

Postbox 483, 8100 Århus C

Telefon 89 43 30 99

Telefax 89 43 31 41

Redaktøren: 89 43 30 05

Redaktion: Orlogskaptajn Steen Ovesen

Ansvar overfor presseloven: Kommandør E. Fage - Pedersen

PETER TORDENSKIOLDs deltagelse i Operation SHARP GUARD i Adriaterhavet

Den 9. oktober 1993 vendte PETER TORDENSKIOLD (PETO) hjem til Flådestation Korsør efter et vellykket 11-ugers togt til Adriaterhavet, hvor korvetten som en del af NATO stående Atlanterhavsstyrke STANAVFORLANT (SNFL) havde deltaget i håndhævelsen af FN's embargo mod det tidligere Jugoslavien.

Denne operation, som har fået kodenavnet SHARP GUARD, udføres af NATO på vegne af FN, og har deltagelse af skibe og fly fra næsten samtlige lande i alliancen. I SHARP GUARD deltager foruden SNFL også NATOs tilsvarende Middelhavsflåde, STANAVFORMED, (SNFM), samt enkelte enheder fra WEU, som også er NATO-lande, ialt ca. 15 destroyere og fregatter. Enhederne får direkte støtte af en amerikansk luftforsvarskrydser af nyeste type, én eller flere ubåde samt et antal maritime patruljefly. Udover styrkerne, som er direkte involveret i SHARP GUARD, opererer der i Adriaterhavet en amerikansk, en engelsk og en fransk hangarskibsgruppe samt diverse italienske enheder. På en god dag kan der være op mod 50 orlogsskibe i og omkring Adriaterhavet. Også luftrummet over området er stærkt trafikeret, idet NATO-fly fra baser i Italien og hangarskibe konstant er i luften for at håndhæve FN's flyveforbud over Bosnien-Hercegovina. Hertil kommer de fly, som enten nedkaster forsyninger til den nødlidende befolkning eller flyver dem direkte ind til forskellige luft-

havne i det tidligere Jugoslavien. Inde over land er der den civile flytrafik samt de forskellige republikkers egne militære flyaktivitet. Korvettens O-rum havde således nok at se til.

Håndhævelsen af FN's embargo faldt i tre hovedopgaver i henhold til FN's resolutioner. Dels var der en total embargo mod import af våben og militærudstyr til alle lande i det tidligere Jugoslavien, dels var der en total embargo mod al import og eks-

port til og fra Serbien-Montenegro. Og som opfølgning på sidstnævnte skulle alle handels- og fiskeskibe, der helt eller delvist var ejet af personer eller firmaer i Serbien-Montenegro, beslaglægges.

Styrkerne, som indgik i SHARP GUARD, var derfor opdelt i to grupper, hvoraf den ene opererede i Otranto-strædet mellem Italiens »støvehæl« og Albanien, og den anden lå i en ring uden om Serbien-Montenegros territorialfarvand. Da

Forsvarschefen og skibschefen

Boardingholdet på vej

enhederne engang imellem også skulle i havn for at hvile ud og genforsyne, var der en tredje gruppe, som enten var i havn, eller på vej til og fra en. Under disse forlægninger var der arrangeret diverse øvelser, således at de færdigheder, som ikke kunne trænes i selve patruljeområderne, alligevel fortsat kunne holdes ved lige.

PETER TORDENSKIOLD afgik fra Korsør mandag den 26. juli efter en meget komprimeret sommerferieperiode. Under forlægningen mod Adriaterhavet blev der afviklet et intensivt øvelsesprogram, ikke mindst for korvettens boardinghold, som til lejligheden var blevet forstærket med to mand fra Frømandskorpset. Der blev undervejs også afviklet øvelser med skibe fra Tyskland, Holland, England og Spanien, ligesom

der blev genforsynet med brændstof under gang fra franske og portugisiske tankskibe. Efter en forlægning på otte dage, hvor vejret langsomt men sikkert antog karakter af rigtig sommer, mødtes PETER TORDENSKIOLD med søsterskibet NIELS JUEL ud for Cagliari på Sardinien. I denne havn modtog PETER TORDENSKIOLD i løbet af de næste tre dage overlevering fra søsterskibet, som efter en tre måneders deployering med SNFL, heraf de sidste 6 uger i Adriaterhavet og SHARP GUARD, nu var på vej hjem til en forsinket, men velfortjent sommerferie. Dagene i Cagliari gik hurtigt med at overtage ekstra forsyninger og reservedele, modtage briefing og også en del venskabeligt samvær, hvorunder den mere uofficielle del af overleveringen selvfølgelig foregik. Den sidste dag i Cagli-

ari modtog boardingholdet yderligere instruktion af eksperter fra US COAST GUARD, hvorefter korvetten forlagde mod Adriaterhavet sammen med den engelske fregat HMS BEAVER, med hvem der blev afviklet adskillige øvelser.

Den 9. august gik PETER TORDENSKIOLD ind i Adriaterhavet, og efter at have genforsynet med brændstof fra den amerikanske tanker USS SEATTLE, og hentet reservedele og teknikere i Bari, indgik korvetten i patruljegruppen ved Montenegro. Omend der ikke var nogen umiddelbar trussel mod NATO-enhederne, var situationen noget usikker, specielt hvis en eventuel blokadebryder skulle forfølges ind på territorialfarvandct, så alle enheder opererede i et højt beredskab. Der gik også lidt af et sus gennem skibet, særligt for

dem der ikke havde været med i Golfen, da der inden ankomsten til patruljeområdet blev slået »klart skib« uden de sædvanlige ord »for øvelse«. Resten af tiden i Adriaterhavet opererede korvetten altid i 2. beredskabsgrad, når skibet var på patrulje. Alle ombord var selvfølgelig spændte på, hvordan patruljerne ville komme til at forløbe, og der gik ikke lang tid, før korvetten kom i aktion. Allerede første nat gennemførtes den første boarding på et mindre kroatisk fragtskib, og snart havde boardingholdet opnået en god del rutine. Korvetten opererede det meste af sin tid i Adriaterhavet i Montenegro-området, hvor den var udset til at være en af de enheder, som, hvis nødvendigt, skulle forfølge en blokadebryder ind på Montenegroinsk territorialfarvand. Patruljetjeneste blev dog hurtigt rutine, der var ikke særligt meget han-

delsskibstrafik i dette område, og frivagten nød det pragtfulde Middelhavsklima. En del af tiden opererede PETER TORDENSKIOLD på albansk territorialfarvand, hvorfra man tydeligt kunne se de svære kystartilleristillinger, hvorfra man for bare tre år siden uden betænkning ville have åbnet ild. Men nu skete sejladsen med de albanske myndigheders tilladelse og aktive støtte. I sandhed en ny verden. Korvetten prøvede også i 6 dage at operere i Otranto-området hvor rutinen og opgaven er af en noget anden og mere hektisk karakter. Her er der en tæt trafik af handelsskibe, færger og fiskefartøjer, som alle skal identificeres, anråbes og om nødvendigt boardes. Der var rigeligt at se til her, og korvetten foretog i løbet af de seks dage hovedparten af sine ialt 136 anrån, 11 boardinger og én om-

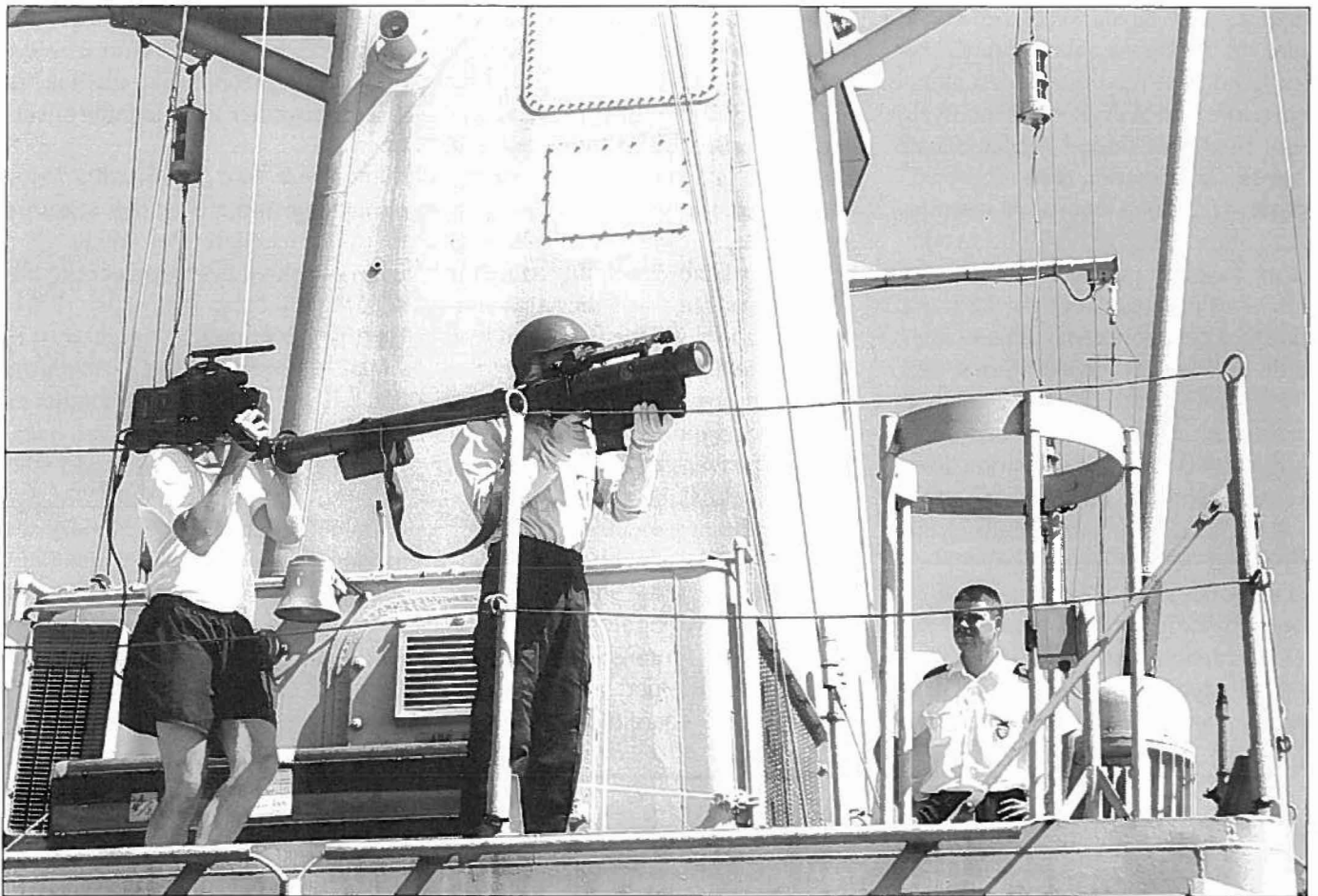
dirigering til italiensk havn for nærmere undersøgelse. Boardingholdet prøvede at gå ombord i alt lige fra kvægtransporter til en kæmpe bilcarrier.

Men alt var ikke bare hårdt arbejde og kedelig rutine. Der blev også tid til to havneanløb. Det første var i Izmir i Tyrkiet, det første danske flådebesøg til dette land siden 1761! Her fik besætningen lejlighed til at slappe af, nyde de gode strande og den billige mad. Der blev handlet en del, især i bazaren, og der var arrangeret sightseeing-ture til et af antikens hovedsæder, Efesus. Alle nød opholdet i fulde drag og oplevelsen af den lidt orientalske atmosfære, selv om Izmir er en meget vestligt præget by.

Næste havn var den græske ø Korfu. Foruden de dejlige strande og de mange gode restauranter, var den

PETER TORDENSKIOLD i Brindisi

STINGER-missilet testes

særlige attraktion ved Korfu nok, at en stor del af besætningen fik besøg af koner og kærestes, som fløj derned på en grupperejse arrangeret gennem 2. Eskadre. Korfu er et udpræget turistmål, og alle ombord havde behov for de få dages afslapning efter en 14-dages periode i to-tørn.

Som afslutning på togtet til Middelhavet anløb korvetten kortvarigt Brindisi i Italien for genforsyning inden hjemforlægning begyndtes. Herfra fløj 1/3 af besætningen hjem for at påbegynde frihedsafvikling og kurser eller starte ved nye tjenestesteder. Den resterende del af besætningen satte skibets kurs mod Danmark, og Gibraltar-strædet passeredes 1. oktober i stærk storm ligesom på udturen. Efter et weekend ophold i Lissabon, hvor 12 fra besætningen oplevede en middag hos den danske ambassadør, fortsattes turen over Biscayen, hvor vejret tydeligt angav, at vinteren var lige om hjørnet i Nord-europa, og mange mindedes med ve-

mod de strålende solskinsdage i Middelhavet med masser af delfiner, flyvefisk og en enkelt havskildpadde i ny og næ, når der blev afholdt baderulle midt på havet, hvor nærmeste land var 600 meter lodret ned.

Midt på togtet havde korvetten fornøjelsen af at få besøg af Forsvarschefen, general Jørgen Lyng og Chefen for Søværnets operative Kommando, kontreadmiral Knud Borck. De besøgende ankom til Brindisi 1. september om aftenen og blev næste morgen fløjet ud til PETER TORDENSKIOLD, som på det pågældende tidspunkt opererede nord for Montenegro. Gæsterne blev modtaget ombord af chefen og COMSTANAVFORLANT, den canadiske Commodore (Flotilleadmiral) Greg Maddison, som på daværende tidspunkt også var chef for styrken ved Montenegro. Efter en briefing fik Forsvarschefen en rundvisning ombord og lejlighed til at møde besætningen på deres klart-

skibs- /beredskabsposter. Da der ikke var lejlighed til at vise en virkelig boarding, blev der forevist en video optaget ved en tidligere lejlighed, og derefter en demonstration, hvor holdet udførte en boarding på eget skib. Efter at have talt til den vagtfrie del af besætningen og spist en afsluttende middag drog gæsterne afsted igen med helikopter, og Forsvarschefen kvitterede næste dag med et meget venligt og rosende signal til korvetten.

75 dage efter afsejlingen ankom PETER TORDENSKIOLD igen til sin basehavn, hvor den blev modtaget af mange fremmødte pårørende og en del presse. Selv den stive blæst og regnen kunne ikke ødelægge glæden ved at være vel hjemme efter et krævende, men også interessant togt, hvor 71% af tiden var tilbragt til søs, og 15.000 sømil var blevet tilbagelagt.

Nu ser korvetten hen til nogle rolige måneder med værftophold, maskin-

eftersyn og frihedsafvikling, inden man i det nye år begynder at gøre sig klar til næste togt i SNFL, som, hvis situationen i det tidligere Jugoslavi- en ikke forbedres væsentligt, formentlig til den tid fortsat indgår i Operation SHARP GUARD i Adriaterhavet. Måske deltager SNFL i en anden multinational operation til støtte for freden et eller andet sted i verden. Sådan er formentlig det nye sejl- og operationsmønster i søværnet, som besætningerne skal indstille sig

på. Det der begyndte med OLFERT FISCHER's deployering til Golfen og fortsattes med NIELS JUEL's og PETER TORDENSKIOLD's indsættelse i Adriaterhavet, vil utvivlsomt fortsætte i årene fremover, og deltagelse i SNFL er i hvert fald nu et fast etableret led i korvetternes årsprogram. Det vil stille nye og forstærkede krav til skibene og materiellet og ikke mindst til besætningerne og deres uddannelse. Men sådanne udfordringer er til for at blive mødt.

De vil samtidig byde på nye og spændende oplevelser og erfaringer, samt ikke mindst jobtilfredsstillelse. Skibets næstkommanderende filosoferede således over, at man i løbet af det sidste år havde været flere gange gennem Messina-strædet end gennem Lillebælt.

(PETER TORDENSKIOLD)

Nordisk Kadetstævne 1993

Nordisk Kadetstævne 1993 blev i år gennemført i dagene 5. – 8. august i Rønne med deltagelse af kadetter fra de fire nordiske officersskoler.

Der var fyldt op ved Rønnes nye krydstogtkaj, da skoleskibene havde lagt til. Det danske kadetkorps, der talte over 100 mand, var ankommet til Rønne med de to SKB både og minelæggeren SJÆLLAND.

Alle danske deltagere ydede deres bedste og kunne fremvise flotte resultater. I de fleste tilfælde var det marginaler, der skilte vinder og taber. De danske kadetter vandt kapsejladserne og volleyballturneringen. I andre discipliner vandt de 100 m sprint, 1000 m stafet samt kuglestøds konkurrencen. I pistolskydning blev det til en flot andenplads i den individuelle konkurrence. Det var

Kadetkorpsset foran det norske skoleskib

ikke før i sidste disciplin, at det blev afgjort, om de danske eller svenske kadetter skulle vinde sammenlagt. De endelige resultater med 4 point til vindere følger på næste side.

Uden for kadetstævnet blev der afholdt dystre mellem skibenes besætninger. Her kan det nævnes, at SJÆLLAND, med to erhvervspraktikanter, kunne hive en andenplads

NATION	Volleyball	Svømning	Terrænløb	Sejlads	Pistol	Atletik
Sverige	3	4	4	3	1	4
Danmark	4	1	3	4	2	3
Finland	2	3	1	2	4	1
Norge	1	2	2	1	3	2

hjem i tovtrækning samt en sejr i fodboldturneringen.

Der var også tid til andet end sport. En af de store oplevelser var Rønne kommunes festarrangement på Hotel Fredensborg. Af andre begivenheder kan nævnes Officersskolens

røgeraften i Hasle for kadetterne.

Den sidste dag af stævnet var der march gennem byen med Søværnets Tamburkorps i spidsen for kadetkorpserne til Sct. Nikolai kirke, hvor der blev afholdt gudstjeneste.

Til slut skal nævnes, at Rønne by og

indbyggere var meget gæstfrie og hjælpsomme i forbindelse med stævnet. Især de frivillige fra sports- og sejlklubber m.fl. ydede en stor indsats.

(Søværnets Officersskole)

STUD SØ 1993

Søværnets Officersskole har i de seneste år gennemført den såkaldte Operation STUD SØ, som har til formål at orientere gymnasieelever og andre potentielle ansøgergrupper om officersuddannelsen i søværnet.

STUD SØ '93 fandt sted den 9. november med deltagelse af godt 50 elever fra gymnasier i Nordjyllands og Århus Amt.

Efter ankomst og morgenmad på Søværnets Officersskole blev eleverne orienteret om hovedelementerne i søværnets officersuddannelse. Spørgeperioden blev udnyttet flittigt til at få uddybet de mange detaljer, hvorefter de udpegede værtskadetter viste gæsterne rundt på skolen. Besøget på Søværnets Officersskole

afsluttedes med fællesspisning i spisesalen.

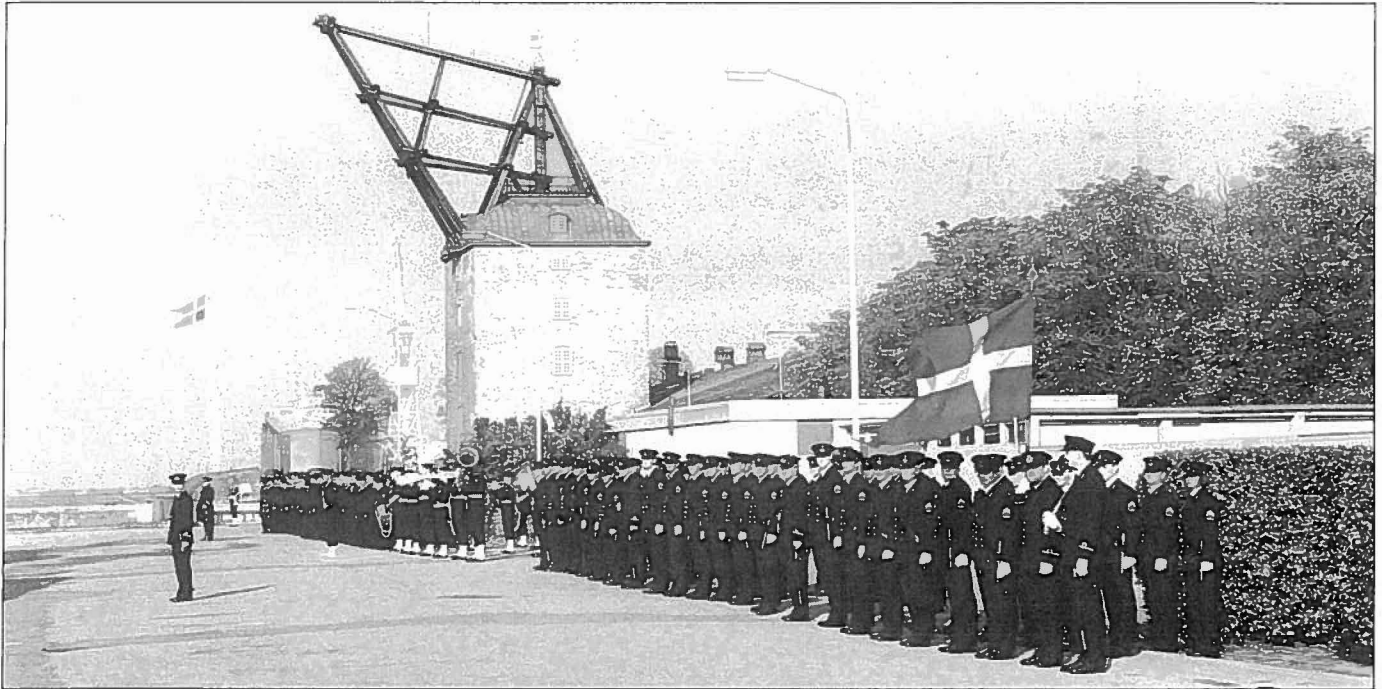
I militærbusser kørte gæster og værtskadetter m.fl. til Kalundborg for at tage hul på den søværts del af arrangementet. Fire torpedomissilbåde af WILLEMOES-klassen var her klar til at bringe hele holdet ud på havet. I det kolde, men rolige efterårsvejr forlagde enhederne ud gennem fjorden, mens en af søværnets LYNX-helikoptere gennemførte en manøvre demonstration i vanlig overbevisende stil. Derefter fortsatte eskadren med høj fart mod skydeområdet ved Sjællands Odde, hvor den planlagte luftmålsskydning viste gymnasieeleverne, at artillerisystemerne på WILLEMOES-klassen er i perfekt stand. Næste indslag var en såkaldt »papir-minelægning«, under hvilken de specielle lægningsprocedurer blev øvet med høj fart. Der blev også tid til et simuleret torpedo-sektorangreb, før enhederne satte kursen ind i Århus Bugt. Undervejs blev gæsterne vist rundt i bå-

dene, og et godt sømilitært aftensmåltid var indlagt i programmet. Tidligt på aftenen gik de trætte, men glade gymnasieelever i land i Århus, mens eskadren afgang med det samme for at fortsætte aftenens og nattens program.

De umiddelbare reaktioner fra de generelt meget positive elever tydede på, at arrangementet havde været en succes og at ikke mindst demonstrationssejladserne havde gjort et stort indtryk på alle. Dette skyldtes først og fremmest den typiske kombination af professionalisme og godt humør, der kendetegner stemningen på torpedomissilbådene.

(Søværnets Officersskole)

Afslutning på kadettogt 1993

Kadetkorpset

Onsdag den 6. oktober satte Søværnets Officersskole i samarbejde med skoleskibet MØEN det officielle punktum for den praktiske uddannelse af kadetter i søværnets skibe for 1993.

Dette skete ved den traditionelle parade med deltagelse af kadetkorpset, Søværnets Tamburkorps og skoleskibets besætning, under hvilken kadetkorpsets fane blev ført i land. Tidspunktet for denne parade afspejler kadetternes sommertogter, som de blev gennemført for adskillige år siden, hvor hele skolens militære stab drog på havet i skoleskibene sammen med kadetkorpset. I dag uddannes kadetter og kadetaspiranter i forskellige perioder, fordelt over det

meste af året. Således kommer de ældste og næstældste operative klasser tilbage til skolen i løbet af november måned, ligesom afgangsholdene afgår til den sidste togperiode før udnævnelse allerede i februar/marts.

Udover at markere afslutningen af kadettogterne indgår paraden som et obligatorisk led i ceremonieluddannelsen ved Søværnets Officersskole, idet ældste klasse får lejlighed til at planlægge, tilrettelægge og gennemføre en større ceremoniel handling. Chefen for Skoledelingen lagde i sin tale til kadetkorpset megen vægt på betydningen af den praktiske uddannelse, hvor aspiranter og kadetter får lejlighed til at afprøve deres færdigheder bl.a. inden for navigation, teknik og ledelse. Delingschefen opfordrede kadetter og aspiranter til ikke at lade sig paralyseres af enkeltstående uheldige præstationer, men

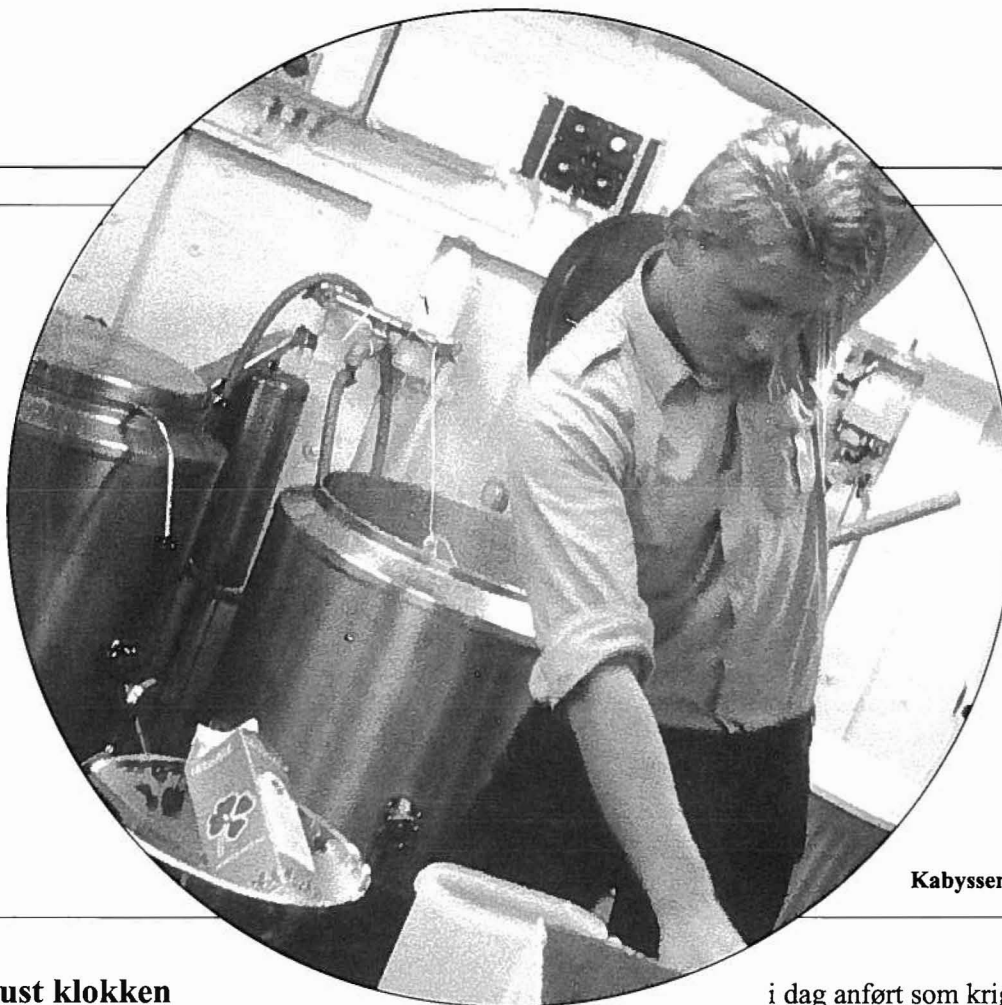
se uddannelsen som et hele, hvor slutresultatet er meget retfærdigt på grund af de mange elementer, der vurderes løbende. Sluttelig ønskede Chefen for Skoledelingen kadetkorpset held og lykke med den fortsatte uddannelse.

Chefen for Søværnets Officersskole hilste kadetkorpset velkommen tilbage og understregede betydningen af at gå i detaljer i forbindelse med de ceremonielle begivenheder, de som kommende officerer vil deltage i. Kommandøren opfordrede kadetter og aspiranter til at tage vel imod de to nye operative klasser, som starter på skolen 1. november og sluttede af med at ønske alle elever held og lykke med det kommende semester.

Efter paraden deltog alle implicerede i en lille sammenkomst på Søværnets Officersskole.

(Søværnets Officersskole)

Minelæggeren FYEN i nye opgaver

Kabyssen i hårdt vejr

Den 31. august klokken 0015 stævnedes minelæggeren FYEN ud fra Flådestation Frederikshavn på vej mod Glasgow i Skotland.

Minelæggeren skulle spille en helt ny rolle, idet skibet – efter at have joined STANAVFORCHAN i Glasgow – skulle fungere som kommando- og forsyningskib for styrken under øvelse SOLID STANCE.

Ved ankomsten til Glasgow var der travlhed for hele styrken med planlægning og møder om det videre forløb af SOLID STANCE, og allerede her blev FYENs muligheder som forsyningskib afprøvet, idet den belgiske minejager MYOSOTIS fik leveret strøm hele weekenden, hvilket forløb gnidningsfrit.

Fredag eftermiddag blev der spillet

fodbold STANAVFORCHAN enhederne imellem, FYENs elitehold løb af med sejren.

Lørdag og søndag var der arrangeret busture for besætningen rundt i det skotske højland, hvorunder blandt andet Edinburgh og Stirling Castle blev besøgt.

Mandag formiddag afgik STANAVFORCHAN fra Glasgow med udhvilede besætninger til 10 dages heftig øvelsesaktivitet nord for Skotland, hvor FYEN med mellemrum ankrede i Scapa Flow for at servicere STANAVFORCHAN enhederne med olie og vand.

I Scapa Flow ankredes tæt ved vraget af ROYAL OAK, det engelske slagskib, som blev sænket af en tysk ubåd under 2. Verdenskrig ved en dristig operation. Ved sænkningen omkom alle mand ombord. Vraget er

i dag anført som krigsmindemærke. Ind imellem bunkringerne i Scapa Flow anløb FYEN to gange Scrabster, Skotlands nordligste havneby. Under øvelsen afgav FYEN ialt 145 m³ olie og 90 m³ vand, ligesom skibets bager ustandseligt var i kabyssen for at bage brød til STANAVFORCHAN enhederne.

FYEN udgik af STANAVFORCHAN den 14. september, hvorefter der forlagdes til Aberdeen for bunkring til turen over Nordsøen. I Aberdeen fik besætningen spadseretilladelse, så der var mulighed for at komme ud og se lidt af byen. FYEN afgik herfra onsdag aften, og efter en rolig sejlads over Nordsøen ankom FYEN til Flådestation Frederikshavn fredag den 17. september. For FYENs besætning var turen oplevelsesrig og lærerig, og viste endnu en anvendelsesmulighed for minelæggere af FALSTER-klassen.

(FYEN)

En chaufførs indtryk af en tur til Polen med Søværnets Tamburkorps

I anledning af den polske flådes 75 årsdag var der i perioden 21. juni – 28. juni 1993 arrangeret »International Musikfestival for Militærorkestre« i Gdynia. Der deltog orkestre fra Danmark, Finland, Tyskland, Ukraine, Polen og Belgien.

Søværnets Tamburkorps fra Danmark (TKP) var det mindste af de deltagende orkestre. Ikke desto mindre gav mange udtryk for, at det var det mest publikumsvenlige med de-

res sjove og utraditionelle indslag. Bussen benyttede færgeruten København – Swinoujscie. Til- og fra-kørselsforholdene var ikke helt så velorganiserede, som dem vi kender, men vi havde en dejlig sejltur i roligt vejr.

TKP m.fl. blev indlogeret på et hotel i Sopot, og herfra udgik dagligdagen den følgende uge.

Korpset blev udstyret med en norsktalende tolk, som man havde stor glæde af. Uden hendes hjælp havde det været svært at finde rundt i Gdynia og Gdansk.

Der var bl.a arrangeret rundtur i Gdansk og besøg på det berømte skibsværft i byen.

Turen bød på mange musikalske oplevelser, men den største var dog afslutningskoncerten i Gdynia Musik-Teaterhus. Her medvirkede musikkorps fra alle de besøgende nationer. Musikerne var placeret på en drejescene. Når det ene musikkorps var færdigt, svingede det næste frem. Mange af tilskuerne var højt dekorede – måske nuværende eller tidligere officerer og stemningen var helt i top.

Tamburkorpset vendte hjem den 28. juni efter en stor og succesrig tur med mange gode oplevelser.

(TKP chauffør)

Søværnets bus på Gdansk Værft

Præmiering af rationaliseringsforslag

Præmiemodtagerne

Under en kort sammenkomst den 2. november hos Chefen for Søværnets operative Kommando uddeltes fem præmier for antagne rationaliseringsforslag. Præmierne, der varierer i størrelse fra kr. 1.000,- til kr. 5.000,-, tildeltes:

– orlogskaptajn L. Hoel, Søværnets operative Kommando for hans forslag om forenkling af personeladministrationen i søværnet,
– mekanikerne J. Bjerre, J. Jensen og B. Jepsen, alle Søværnets operative Kommando for deres fælles forslag om kølemetode af 5 og 10 KW sendere, samt – marineoverkonstabel J.E. Bollerup, Søværnets operative Kommando for hans forslag til besparelser ved reparation af langbølgesender typer 8280.

(SOK)

Adoptionsbesøg i Aalborg

Skoleskibet MØEN var på et vellykket adoptionsbesøg i Aalborg fra fredag den 8. til mandag den 11. november.

Efter nogle års fravær havde skoleskibet igen mulighed for at aflægge Aalborg et besøg. Skoleskibet blev modtaget af Flyvestation Aalborgs orkester med musik på kajen. Byens foreninger og Jyske Trænregiment deltog med entusiasme i de forskellige fælles arrangementer og sørgede for, at besætningen fik et godt ophold. Der var arrangeret fodboldturnering mellem skoleskibet, den hollandske fregat »Abraham von

der Hulst«, som lå i Aalborg i samme periode, samt Jyske Trænregiment. Efter ankomst fredag var der bl.a. optagelse i Christian den 4's laug og efterfølgende frokost hos borgmesteren.

Over weekenden havde skoleskibet åbent hus. Der var godt besøgt og især tamburkorpssets optræden om lørdagen og søndagens 3-kamp var gode trækplastre. Søndagens 3-kamp mellem Aalborg Civilforsvar, Marineforeningen og skibet, bestod af tovtrækning, præcisionskast med kasteline og udlægning af brandgrej. Den drabelige dyst på kajen foran

skoleskibet var til stor morskab for deltagere og publikum.

Skoleskibet inviterede Aalborgs Marineforening og to skoleklasser med på sejlturen fra Hals til Aalborg, hvilket blev en stor oplevelse for de medsejlene. Ved afgang fra Aalborg sejlede bl.a. 20 militærpolitibetjente fra Jyske Trænregiment med til Hals. De fik oplevelsen af at sejle i tæt tåge. Vel på havet igen kunne skoleskibet sende »tak for et godt ophold« til Aalborg by m.fl.

(MØEN)

29. august 1943

Overalt i landet, hvor søværnet er repræsenteret højtideligholdes denne dag. Ved mindesmærker for begivenheden bliver krans nedlagt af søværnets personel under overværelse af mange, der selv var tjenestgørende i marinen i 1943 og impliceret i de voldsomme begivenheder til søs og under flådens sænkning.

På 50-års dagen afholdtes en mind gudstjeneste i Holmens kirke, hvor Chefen for Søværnets operative Kommando bl.a. udtalte:

»For søværnet kan det måske synes mærkværdigt, at vi med største veneration mindes netop den dag, hvor en væsentlig del af flådens skibe på Holmen blev ødelagt af egne besætninger, og marinens egentlige funktioner ophørte. Det er ikke vanskeligt at forestille sig, hvor overordentligt byrdefuld beslutningen derom må have været, og hvilken ikke mindre svær opgave for besætningerne, det var at udføre den....

....I det hele taget er det bemærkelsesværdigt, hvordan denne dag med

Ove Krebs, U.S.A. og Carl Jensen, Australien nedlægger krans på Holmen sammen med marineforeningens formand, kommandør V. P. Heise

alle dens tilsyneladende åbenlyse nederlag, og som for mange umiddelbart var en meget tung dag, alligevel både hjemme og ude betragtes som et positivt vendepunkt....

....I den allierede verden fik Danmarks navn en anden og bedre klang. Flådens sænkning blev symbolet på, at Danmark havde valgt side. Det fik betydning for resten af krigen, det fik betydning for Danmarks placering siden, og det fik betydning for marinens omdømme og for dens genetablering efter 1945....

....Danmark har siden været frit, og 40 års kold krig er netop ophørt. Men vi er stadig vidner til besættelser og

krigshandlinger andre steder i verden med store menneskelige tab og tragedier til følge. Fred og frihed er ingen selvfølge, og ufrihed er utålelig....

.... Derfor taler den 29. august 1943 stadig til os.

Derfor skal den 29. august 1943 ikke glemmes hverken af os eller følgende generationer.

Vi mindes den 29. august 1943, fordi grænsen da blev sat for, hvor langt Danmark skulle gå i forholdet til besættelsesmagten.

Vi mindes den 29. august 1943 i taknemmelig erindring om dem, hvis optræden og beslutsomhed under betydelige risici førte dertil.

Og vi mindes den 29. august 1943 i ære og respekt for dem, der da satte livet til.«

(SOK)

Chefen for Flådestation Korsør nedlægger krans

Skoleskibet SJÆLLANDs besøg i Devonport

Skoleskibet SJÆLLAND afgik søndag den 22. august 1993 fra Flådestation Frederikshavn med kurs mod den engelske flådebase Devonport beliggende ved Plymouth i Sydengland. Skoleskibet var inviteret til at deltage i Royal Navys store flådearrangement NAVY DAYS, som strakte sig over 3 dage fra den 28. august til den 30. august.

Turen passede fint ind i det planlagte og normale sejladsmonster. Umiddelbart efter afgang påbegyndte 15 kadetaspiranter et intenst studium af skibets navigationsinstrumenter. Eleverne skulle lære alt om instrumenterne for at gennemføre skibsførereksamen. Eksamen blev afholdt til søs i den Engelske Kanal med et fint resultat. Som censorer havde Søfartsstyrelsen udsendt kaptajn Hamilton-Clausen og Søværnets Officersskole navigationslærer Elberg.

På grund af usædvanligt godt vejr ankom Skoleskibet SJÆLLAND i god tid og fik efter anmodning lov til at ankre i Cawsand Bay ved indsejlingen til Devonport. Efter en nat til ankers anløb SJÆLLAND Devonport torsdag morgen. Vel ankommet begyndte skibet at klargøre til de næste 3 dages ophold.

NAVY DAYS 1993

Skoleskibet skulle have åbent hus ved arrangementet. NAVY DAYS skulle være – og blev – et af den engelske flådes helt store publicity arrangementer. Det største lokale

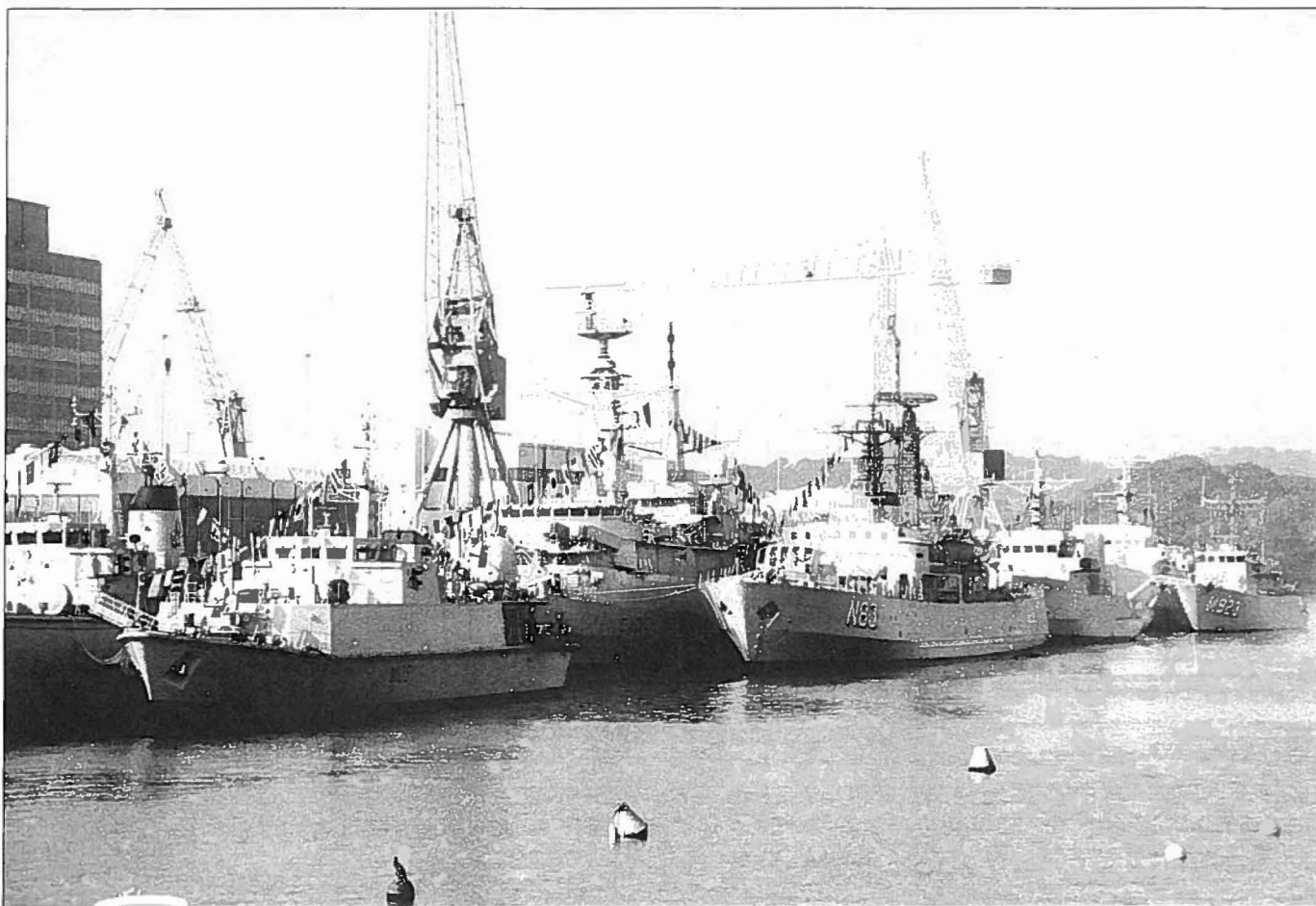
dagblad The Mail skrev i søndagsudgaven: »The 1993 Navy Days is a super day out for Mum, Dad and children of all ages.«

15 skibe holdt åbent hus. Foruden de engelske skibe og Skoleskibet

SJÆLLAND var der besøg fra Tyskland, Belgien og Frankrig. Der var tre typer af ministrygere, heriblandt nogle af dem som ryddede farvandet til Kuwait City under Golfkrigen. De mest avancerede skibe der deltog,

SJÆLLAND

Devonport

var englændernes tre »sub-killers«, »Stealth« fregatterne til en pris på over 3 milliarder kroner stykket. De kan vildlede radarer, således at de optræder som ufarlige fiskerfartøjer på radarskærmen. Endvidere er de bygget med både gas-turbine og diesel-elektro motor, og er næsten umulige for u-bådene at spore.

Derudover var der deltagelse af et hangarskib og en atombreven u-båd af TRAFALGAR-klassen. Dem måtte publikum dog nøjes med at se på afstand. NAVY DAYS havde deltagelse af 24 fly fordelt på 11 typer, heriblandt Sea-Harriers, der deltog i Falklandskrigen, og torpedobomben Swordfish fra 2. verdenskrig.

Lørdag den 28. august var den første åbent hus dag fra kl. 09.30 til 17.30. Dagen forløb med høj sol og 1.635 besøgende. Den hårdeste vagt var ved falderebet, hvor vagten gav samtlige besøgende honnør ved ankomst og afsked. Der var givet land-

lov for vagtfrit personel, men nogle var dog blevet tilbage for at skaffe afløse vagterne. Søndag og mandag forløb på samme måde – dog forblev solskinnet over skyerne den sidste dag, men antallet af besøgende var så godt som uændret.

Hver morgen kl. 08.00 var der samlet mønstring og både flag-over-top samt flag og gøs blev hejst. Under arrangementet blev der skabt god kontakt til SJÆLLANDs naboskib, fregatten AVENGER. Det var ikke sjældent, at nattevagten ved falderebet blev inviteret til en kop vagtthe på kajen.

THE RED ARROWS

Udover åbent hus på de forskellige skibe var der arrangeret adskillige andre begivenheder. Fast punkt på dagsprogrammet var »FLY PAST« – en opvisning af såvel moderne som historiske fly. En af de mest betagende opvisninger blev udført af The

Red Arrows. På en blå himmel trak flyene røde, hvide og blå røgstriber efter sig. De fløj i imponerende tætte formationer i lav højde til stor fornøjelse for publikum. En stor oplevelse var det også at se en Sea Harrier udføre krappe manøvrer i lav højde, manøvrer som virkede umulige for et fastvinget fly. Et mere hjemmevant islæt var LYNX helikoptere.

Om lørdagen optrådte The Royal Marines Free Fall Team med et syv-dobbelt udspring, hvor udspringerne samledes i luften i grupper af to og tre personer.

Narkoskib stormet

Lørdagens mest spektakulære opvisning foregik på vandet, hvor Royal Marines stormede et skib efter rapporter om, at det havde narkotika ombord. Heldigvis var det hele planlagt på forhånd, og de engelske specialstyrker slap for at blive modtaget med skarpe skud. Normalt arbejder

styrken i Caribien og bliver langt fra modtaget med løst krudt, når de stormer en narko-transport.

Dragon Boat Racing var en af de populære konkurrencer, der var arrangeret. En dragon boat besætning består af 14-20 roere og 1 trommeslager, som oftest bådens eneste kvindelige islæt. Konkurrencen var åben for alle skibsbesætninger, og også byens virksomheder kunne deltage med et hold. Det blev ikke mindre underholdende af, at man ikke behøvede nogen som helst forudsætninger for at tilmelde sig.

NAVY DAYS bød dog på andet og mere end fremvisning af skibe og fly. På land var der opstillet et omrejse-tivoli med gynger og karusseller. Der var opstillet telte, hvor man kunne købe alle former for souvenirs – eller få information om Royal Navy og dets forskellige korps. Et af korpsene var under konstant udfordring på pladsen – det var de engelske søkadetter på 12 til 15 år. Udfordringen havde form af en konkurrence mod skoler og søspejdere, hvor man skulle adskille en gammeldags ka-

non på ca. 450 kilo, få den over en mur og samle den igen under jubel og tilråb fra de mange tilskuere.

Velfærdstur til verdens ende

Sådan føltes det for deltagerne på den første af de to velfærdsture. Målet var Lands End, Englands vestligste punkt. Efter en lang bustur gennem det naturskønne sydengelske landskab kunne deltagerne strække benene kun omkring 5.500 miles fra New York. Den anden bustur gik ud på Dartmoorheden. På turen besøgte man en nedlagt kobbermine, der var lavet om til et levende museum. Deltagerne kunne godt have brugt resten af dagen ved kobberminen. Der var både togtur ind i minen, fungerende værksteder og meget mere.

Plymouth var et yndet mål, når man var vagtfri. Byens store centrum indbefatter både indkøbsstrøg, gammel bydel og en lang havnefront. Den gamle bydel bød bl.a. på et gin-distilleri, som man kunne besøge, men besøget inkluderede ikke smagsprøver.

Sir Francis Drake ville glæde sig

Plymouth's bysbarn, Sir Francis Drake, der kæmpede mod den spanske armada, ville have været fornøjet over at se arrangementet NAVY DAYS. Devonport Dock, der har forsynet den britiske flåde i mere end 300 år, havde besøg af over 60.000 ved arrangementet, heraf var der 4.419 gæster ombord på Skoleskibet SJÆLLAND. De 5.000 arbejdere på Devenport Dockyard kan se frem til masser af arbejde. De skal nemlig bygge og servicere de fire Trident atom u-både, som er en del af en kontrakt på 50 milliarder kroner, der vil sikre arbejdspladsen de kommende 30 år.

Devonport NAVY DAYS var en rungende succes, hvor der via entreindtægter blev indsamlet et stort beløb til velgørenhed. Skoleskibet SJÆLLAND havde deltaget i et meget vellykket arrangement.

(SJÆLLAND)

Et varigt minde for viceadmiral Vedel

Den 29. august kunne Hendes Majestæt Dronning Ingrid foretage afsløringen af det mindesmærke over viceadmiral A.H. Vedel, som en på initiativ af Marineforeningen nedsat komité har forberedt gennem 5 år.

Tanken om at sætte viceadmiral Vedel et varigt minde kom oprindeligt fra nu afdøde telegrafbestyrer Arne Kaldahl, medlem af Marineforeningens Gentoftseafdeling, hvor admiralen var æresmedlem. Forslaget blev

fremSAT ved jubilarstævnet 1987, samtidig med at Kaldahl lagde det første bidrag på 300 kr. på bordet.

Billedhuggeren Knud Nellemose påtog sig opgaven med den kunstneriske udformning af mindetavlen, og der blev startet en indsamling af penge til formålet.

På grund af pladsforholdene kunne alle bidragyderne ikke indbydes til at overvære afsløringen i Orlogsmuseet, men Marineforeningens lands-

formand sendte ved den efterfølgende reception en særlig hilsen og tak til »de mange bække små«, som også har modtaget en fribillet til et besøg på Orlogsmuseet, så de kan bese resultatet.

Et forventet mindre overskud fra indsamlingen vil blive anbragt i en fond, af hvis midler vedligeholdelsen af mindesmærket vil kunne afholdes.

(Marineforeningen)

NATO SEA SPARROW missilsystem til STANDARD FLEX 300 skibene

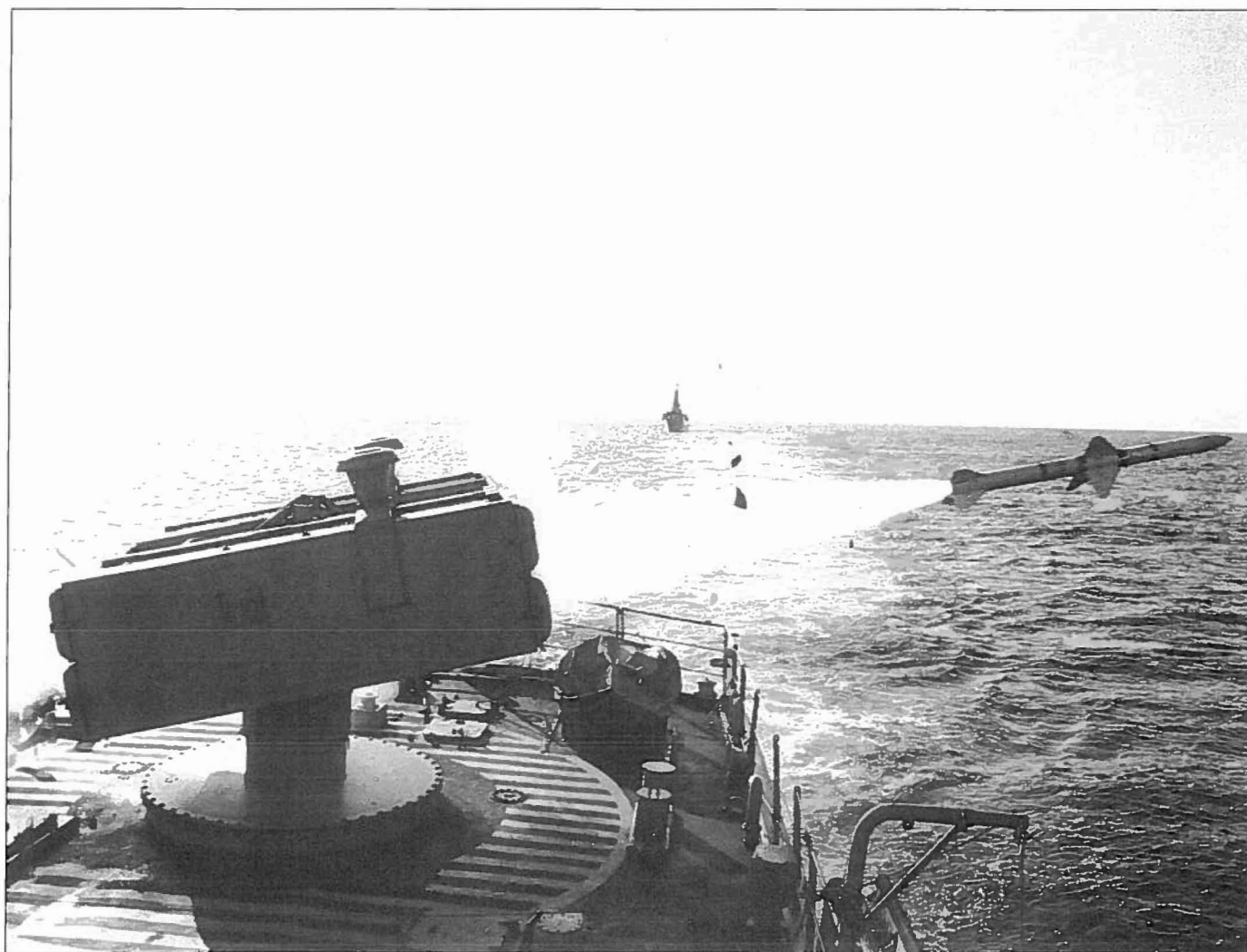
Søværnets Materielkommando har 27 oktober 1993 indgået kontakt med det amerikanske firma RAYTHEON om levering af luftforsvarsmissilsystemet NATO SEA SPARROW i »Vertical Launch« versionen til STANDARD FLEX 300 skibene af FLYVEFISKEN-klassen.

Beslutningen om valg af NATO SEA SPARROW missilsystemet er truffet efter flere års tilbundsgående studier af forskellige egnede kandidater, hvoriblandt det amerikansk-tysk-(danske) projekt Roling Airframe

Missile samt de franske missilsystemer CROTALE og SADRAL var med i den afgørende slutrunde. Det endelige typevalg er foretaget på baggrund af en vurdering af en lang række taktiske og tekniske faktorer,

hvor ikke mindst missilsystemernes taktiske anvendelsesmuligheder, herunder især evnen til nedkæmpelse af forskellige luftmål samt deres potentiale for fremtidig opdatering med henblik på fremtidssikring har spillet en afgørende rolle.

Med den moderne »Vertical Launch« version af det i søværnet efterhånden velkendte og veltjente NATO SEA SPARROW missilsystem får STANDARD FLEX 300 skibene en meget betragtelig luftforsvars kapacitet – ikke kun imod fly, men også

SEA SPARROW i luften

imod hurtige, lavtflyvende (såkaldt »Sea-Skimming«) sømålsmissiler, som vil sikre enhederne en meget høj grad af overlevelsessevne et godt stykke ind i næste årtusinde.

Kontrakten omfatter i første omgang levering af 4 systemer, som påtænkes installeret i enheder af 2. serie STANDARD FLEX 300, der også udrustes med søværnets nyeste, tredimensionelle radar TRS-3D. Første system forventes leveret i april 1997, og vil efter planen blive installeret i Patruljefartøjet GLENTEN. Kontrakten indeholder option for levering af ialt 14 systemer, idet det på længere sigt er hensigten, at samtlige STANDARD FLEX 300 enheder skal kunne udrustes med NATO SEA SPARROW missilsystemet.

NATO SEA SPARROW missilsystemet bliver en fuldt integreret del af enhedernes totale luftforsvarssystem. Selve missilsystemet omfatter en lodretstående Mk 48 launcher med 6 celler, installeret i en standardcontainer, som placeres i én af de dertil indrettede fire containerpositi-

oner ombord. Søværnets nuværende beholdning af SEA SPARROW missiler kan modificeres til den nødvendige RIM 7P-version, som efter påmontering af en såkaldt »Jet Vane Control« (JVC) vil kunne affyres fra den lodretstående launcher.

NATO SEA SPARROW missilsystemet er et såkaldt semi-aktivt homende system, hvilket vil sige, at målet skal belyses med en ildledelsesradar, hvorefter missilerne selv styrer mod den reflekterede energi fra målet. Som bekendt er der i f.eks. korvetterne af NIELS JUEL-klassen installeret 2 illuminatorer (belysningsradarer), som udelukkende anvendes til SEA SPARROW systemet. Af plads- og ikke mindst vægtemæssige hensyn er det imidlertid besluttet af modificere den i STANDARD FLEX 300 installerede kanonildledning FLEXFIRE, således at ildledelsesradaren herfra også kan benyttes som belysningsradar for SEA SPARROW systemet. Der er følgelig i forbindelse med kontraktindgåelsen også indgået kontrakt med det sven-

ske firma CelsiusTech om modifikation af FLEXFIRE systemet samt med det danske firma TERMA om den nødvendige opdatering af C3-systemet.

I forbindelse med den planlagte midtvejsmodifikation af korvetterne af NIELS JUEL-klassen i perioden 1995 – 1999 er det hensigten, at det nu installerede NATO SEA SPARROW missilsystem ligeledes modificeres til »Vertical Launch« versionen. En sådan modifikation vurderes at ville sikre korvetterne en væsentligt forøget og tidssvarende selvforsvarsevne imod luftmål indtil deres udfasningstidspunkt et godt stykke på den anden side af år 2000.

Det bør afslutningsvis nævnes, at Danmark for 25 siden sammen med USA, Italien og Norge var med til at starte NATO SEA SPARROW konsortiet, som idag tæller 13 medlemslande. Missilsystemet anvendes desuden af både Sydkorea og Japan, der ikke indgår som egentlige medlemmer af konsortiet.

(Søværnets Materielkommando)

Københavns havneuge

I forbindelse med Københavns havneuge var der som sædvanligt arrangeret travaljeroning ved Langelinie kajen med deltagelse af forskellige rederier, Hundested fiskerne, Grenå/Hundested-overfarten m.v.

Søværnets Konstabelskole havde med assistance fra Holmens tjenestesteder stillet 2 hold: 1 herre- og 1 damehold. Trods stor iver og close race i deres heat opnåede de ingen placeringer, men blev godt forpuste-

de, og de fik endnu mere hård hud i hænderne end normalt.

(Søværnets Konstabelskole)

Navngivning af LOMMEN ved DANYARD AALBORG A/S 09. juni 1993

Onsdag den 9. juni 1993 blev den 10. enhed i STAND-ARD FLEX projektet, nybygning nr. 262, navngivet ved DANYARD AALBORG A/S af Forsvarsminister Hans Hækkerup og fik navnet LOMMEN.

Patruljefartøjet FLYVEFISKEN, Søværnets Tamburkorps og et honnørkommando fra Flådestation Frederikshavn medvirkede i programmet, der blev afviklet i strålende sol fra en skyfri himmel.

Adm. direktør J. Viskinge holdt en kort tale, hvori han meddelte Chefen for Søværnets Materielkommando, at nybygning nr. 262 var klar til navngivning. Chefen for Søværnets Materielkommando anmodede herefter Forsvarsministeren om at navngive skibet. Ministeren udtalte: »Hendes Majestæt Dronningen har resolveret, at dette orlogsskib skal bære navnet LOMMEN«, hvorpå navneskilte og våbenskjold blev afdækket, og flag og gøs hejst. Efter at navngiveren havde ønsket skib og besætning held og lykke, blev der udbragt et trefoldigt hurra. Herefter var der rundvisning på LOMMEN og FLYVEFISKEN for de mange gæster, der deltog i dagens arrangement. Under rundvisningen musicerede værftsorkestret på kajen foran skibene.

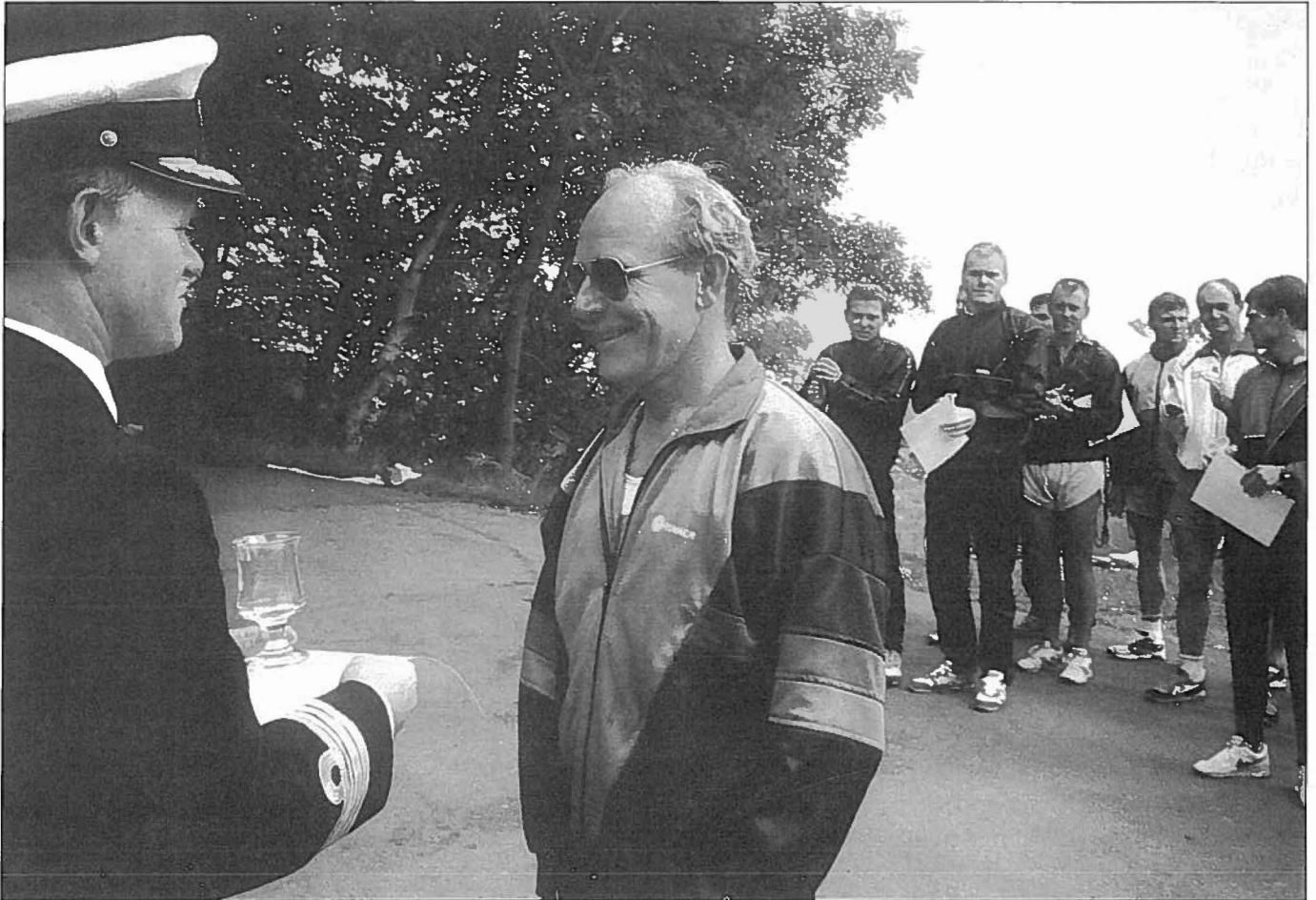
LOMMEN ankom til Flådestation Korsør den 21. juni efter et omfattende prøvetursprogram, hvor alle skibets systemer blev gennemgået inden overtagelsen fra værftet. Som den første SF 300 enhed skal LOMMEN starte installationsarbejder ved Flådestation Korsør.

(LOMMEN)

Forsvarsministeren, departementchefen, forsvarschefen, CH SOK, CH SMK samt værftsledelsen efter navngivningen

Triathlon

J. Christiansen, vinder af old boys

Søværnets Idræts Kommite afviklede for nyligt årets flådemesterskab i Triathlon i samarbejde med Frømandskorpset.

Hele 32 deltagere, såvel kvinder som mænd, havde tilmeldt sig start, og alle gennemførte.

Vejrguderne havde forbarmet sig over stævnedeltagerne, så længe forberedelser og stævnet varede, men dårligt havde præmieoverrækkelsen

fundet sted, før regnmasserne igen væltede ned.

Formanden for idrætskommiteen overrakte præmier efter stævnet og udtalte sin påskønnelse af det store deltagerantal, og sit håb om, at det ville fortsætte i kommende år.

Vinder blev SG P. Andersen, Frømandskorpset, i samlet tid 55.16 min., og på 2. pladsen SSG E. Madsen fra Holmens Idrætsanlæg. 3. pladsen blev MOKS K. Heinesen, Sundets Marinedistrikt. Kvindernes 1. plads blev erobret af OS T. Henriksen fra Avderød, hvis præstation ikke blev mindre af, at hun måtte

gennemføre de sidste 4-5 km på en punkteret cykel.

Old boys klassen blev vundet af KL J. Christiansen, Søværnets operative Kommando, i 1.10.34.

Distancerne i Triathlon er: Svømning 380 m, som blev afviklet i 14 graders vand, dernæst 18 km cykling og endelig 4.2 km terrænløb.

Alt i alt et godt og vellykket stævne.

(Søværnets Idræts Kommite)

Copenhagen Water Festival

I år blev en ny dansk tradition søsat. Fra 20. til 29. august 1993 fejredes Copenhagen Water Festival.

Københavns Havn blev centrum for kulturelle og musikalske aktiviteter og udstillinger. Festivalen fandt sted i havneområdet og skulle sætte fokus på Københavns beliggenhed ved vandet.

Fra mandag den 23. august deltog personel fra Søværnets Dykkerskole

med en udstilling på kajen ved Nordre Toldbod. Her var udstillet gammel og ny udrustning, transportable trykkamre, video m.m.

Søværnets dykkerskole lancerede en ide, som virkelig fangede folks opmærksomhed. Der blev opstillet et kæmpeakvarium på kajen på Nordre Toldbod. Her kunne folk med god kondition få muligheden for at prøve at dykke med professionelt dykkerudstyr. Der blev trukket lod iblandt publikum hver dag, og ca. 10 heldige fik en tur i karret.

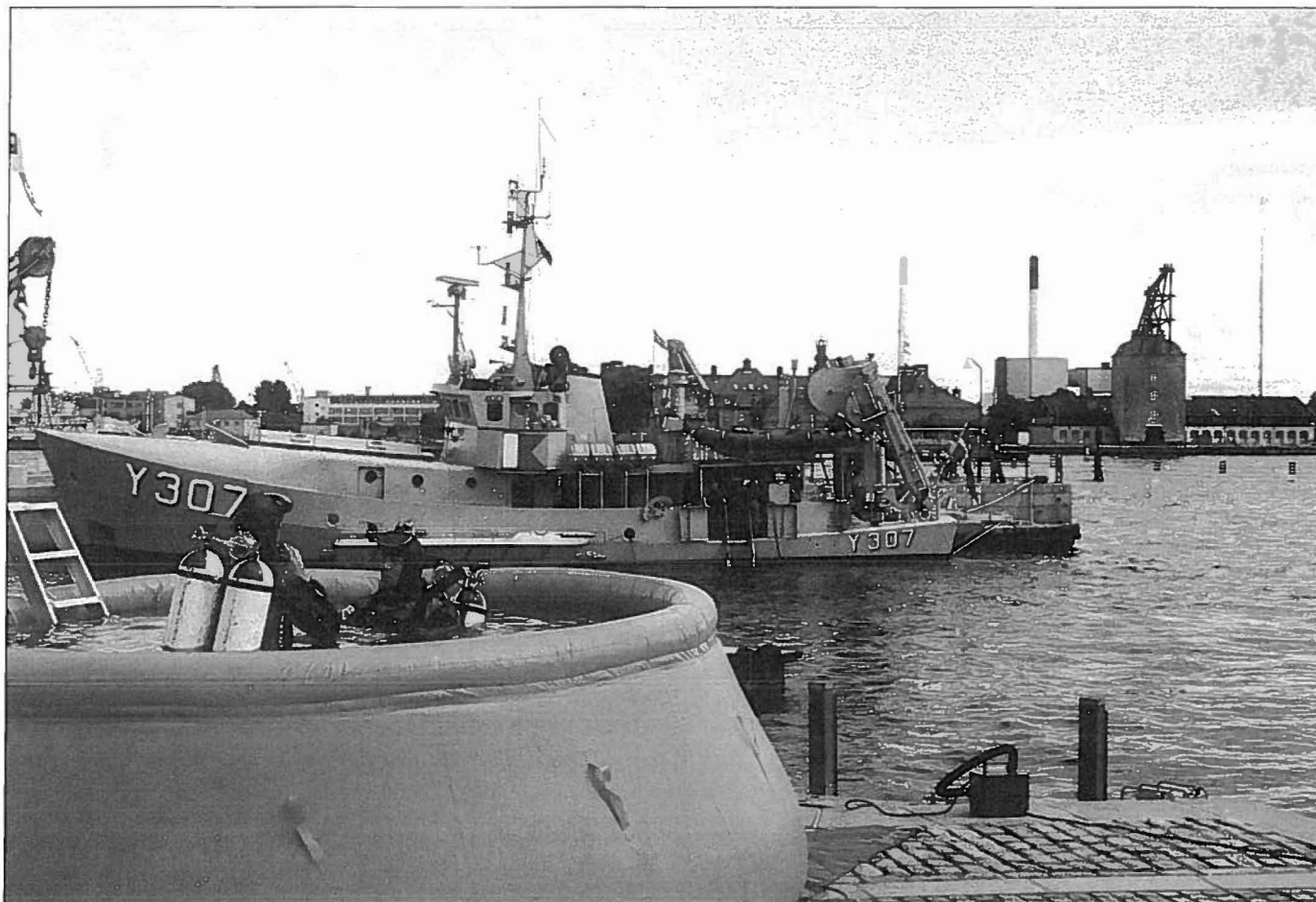
Fra torsdag den 26. august deltog søværnets dykkerskib LÆSØ.

Fra LÆSØ blev der foretaget dyk-

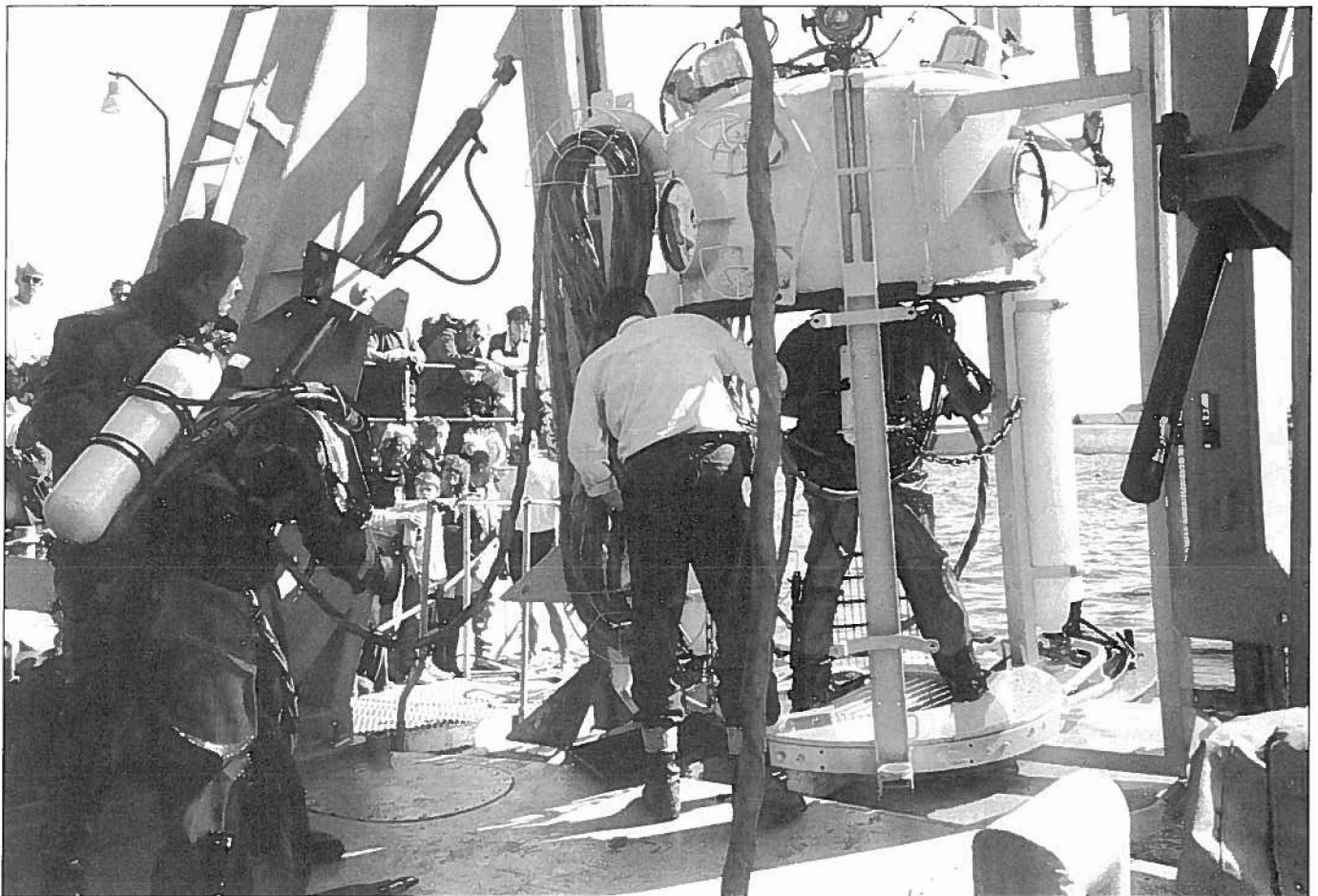
ninger i Nordre Toldbods havnebasin, som via direkte videogengivelse blev forevist på videoskærm i det opstillede dykkertelt samt på en skærm på agterdækket af LÆSØ. Dykningerne var slangedykning på bundtov og slangedykning fra klokke. Disse dykninger var et stort tilløbsstykke.

LÆSØ var i de fire dage, som skibet deltog, samlingspunkt for mange af de andre deltagende, blandt andet Søværnets Frømandskorps, Pionertjenesten og Københavns Brandvæsen.

Søværnets Frømandskorps lavede en flot opvisning om lørdagen med deltagelse af en LYNX-helikopter, som også lavede en opvisning.

LÆSØ ved Toldboden

Dykkerklokken klargøres

Københavns Brandvæsens Pionerer forestod en opvisning af bjærgning af en bil, som blev smidt i vandet. Her deltog Søværnets Dykkerskoles personel, som dykkede fra LÆSØ med kamera, så folk på land kunne se Pionererne i tjeneste.

Om søndagen var der blandt andet en konkurrence mellem Søværnets Dykkerskole og Pionerne om, hvem

der først kunne finde en dumpet skatkiste. Der var en dykker på hvert hold, som skulle starte i hver sin ende af Tolbodens bassin. De skulle styres af lineholderen mod skattekestens formodede position. Søværnets Dykkerskole vandt og til stor glæde for alle blev skatkistens indhold delt mellem de implicerede.

Søværnets Dykkerskole og dykkerskibet LÆSØs afslutning blev gennemført med manér. To personer fra Søværnets Dykkerskole foretog et Bungy Jump fra 55 meters højde ned i Nordre Tolbodens havnebassin, medens LÆSØs horn markerede afslutningen.

(LÆSØ)

Skift af Eskadrechefer

Under overværelse af Chefen for Søværnets operative Kommando markeredes den 1., 26. og 29. oktober skift af eskadrecheferne i henholdsvis 5., 2. og 4. Eskadre.

I 5. Eskadre fratrådte kommandørkaptajn P. Kirketerp-Møller med henblik på at forrette tjeneste i Forsvarskommandoen. Kom-

mandørkaptajn K. Toft Madsen tiltrådte som ny eskadrechef.

I 2. Eskadre fratrådte kommandør E. Bengtsen, som pr. 1. november er udnævnt til flotilleadmiral med tjeneste hos CINCNORTH i Kolsås i Norge og senere hos CINCNORTHWEST i High Wycombe i England. Kommandør A. Fiedler

tiltrådte som ny eskadrechef.

I 4. Eskadre fratrådte kommandør K. Winther, der pr. 1. november er udnævnt til kontreadmiral og Chef for Forsvarskommandoens personelstab. Kommandør B. Riis-Hansen tiltrådte som ny eskadrechef.

(Søværnets operative Kommando)

Beretning fra FLYVEFISKEN

Som led i FLYVEFISKENs rolle som minerydningsfartøj besøgte enheden og de to tilhørende minerydningsdroner (MRD 1 og 2) afmagnetiseringsmålebanen i Kiel i dagene 18.-26. august.

Flådebasen Tirpitzhafen dannede base i perioden, og efter veloverståede målinger, gennemført med assistance fra Søværnets Materielkommando, returnerede styrken for weekendophold i Korsør.

Allerede den 1. september afgik styrken atter mod Kiel. Denne gang for at sejle gennem Kielerkanalen mod Cuxhaven, hvor det 8. »Minensuchertreffen« skulle finde sted. Fredag samledes ministrygere/-jagere fra Holland, Frankrig, Polen, Tyskland og Danmark i havnen for at deltage i festlighederne, som var arrangeret af det tyske »Marinekameradschaft Cuxhafen«. FLYVEFISKEN (med MRD'erne på siden) havde fornøjelsen at ligge uden på den polske ministryger CZAJKA af KROGULEC-klassen, og her tørnede to teknologiske tidsaldre sammen. Godt 20 års forskel i skibsbygning og teknologi var dog ingen hindring for, at gode kon-

takter kunne skabes og maritime traditioner udveksles og debatteres. For begge parter et interessant, lærerigt og ikke mindst festligt møde.

De tyske værter havde forberedt et intensivt program, der bl.a. bød på officiel modtagelse og visitter, march gennem byen. »Herrensessen«, museumsbesøg, kransenedlæggelse, »Marineball«, gudstjeneste, svømning og skydekongurrence, som FLYVEFISKEN iøvrigt vandt – både for hold og individuelt.

Under besøget holdtes naturligvis »åbent skib«, og ialt 559 gæster blev rundvist om bord.

Mandag morgen den 6. september afsluttedes besøget, som havde givet

CZAJKA og FLYVEFISKEN

besætningen nye bekendtskaber og oplevelser, der sent vil blive glemt. Torsdag den 9. september skulle styrken atter på farten. Nu for at gennemføre det 6. af FLYVEFISKENS traditionsrige adoptionsbesøg i Næstved. For første gang deltog begge adoptionsbyens »yngste børn« – MRD'erne. Besøget indledtes med anløb af Karrebæksminde, hvor FLYVEFISKENS adoptionsklasse, 2.A fra Kalbyris skolen, stolte gik om bord. Efter ankomsten i Næstved – med den traditionelle flotte modtagelse på kajen – kunne det egentlige program begynde. Byrådet, med borgmester Henning Jensen i spidsen, havde samlet repræsentanter fra alle byens kontakthold til den officielle modtagelse i byrådssalen på Rådhuset. Derpå var borgmesteren en fremragende guide for besætningen på en rundtur i Næstved og omegn – vel bistået af kommunens legendariske informationschef, Knud Rasch. Efter en kort pause om bord drog besætningen på besøg ved Garder-

husarregimentets 5. opklaringsskadron, som er FLYVEFISKENS venskabseskadron. Det blev et interessant gensyn med besøg på regimentets historiske samling og i staldene. Senere fik besætningen lejlighed til at tage del i en mortér-øvelsesskydning, og flere fik en »ryste-tur« i regimentets pansrede køretøjer.

Sergenter og officerer var morgenmænd sammen med messe-gasten og kokken lørdag morgen kl. 7, hvor repræsentanter fra Marineforeningen i Næstved og Marinehjemmeværnsflotillen sammesteds var inviterede til morgenskaftning. Her gik snakken atter om søværn og søfart. Om aftenen var byen vært for en storslået middag. Aftenens toastmaster var den uforlignelige Knud Rasch, og hans præstation kan ikke mange gøre ham efter. Søndag afholdtes den årlige skydek-konkurrence, og her vandt det lokale politi. FLYVEFISKEN havnede blandt de 7 bedste hold ...

Senere sejlede FLYVEFISKEN, efter ønske fra borgmesteren, til Karrebæksminde for også at præsentere skibene der. Ligesom i Næstved lørdag og søndag, afholdtes åbent skib i Karrebæksminde, og sammenlagt nåede 860 gæster at besøge FLYVEFISKEN i løbet af de 2 dage.

Nogle dage forud for besøget havde en officer fra FLYVEFISKEN besøgt Næstved Gymnasium for at orientere gymnasiasterne om jobmuligheder i søværnet. Eleverne udviste stor interesse, og på FLYVEFISKENS sejlads fra Karrebæksminde til Korsør mandag sejlede 20 af dem med, og de fik dermed et kort indblik i søværnets hverdag.

Vejret var ikke med Næstved eller FLYVEFISKEN, men en stor indsats fra alle sider medførte, at dette års besøg var særdeles vellykket og huskes blandt de bedste – til gavn for både Flåden og offentligheden.

(FLYVEFISKEN)

Ny træner på Søværnets Taktik- og Våbenskole, Kampinformationskursus

Den 2. september 1993 blev en ny træner indviet på Søværnets Taktik- og Våbenskoles Kampinformationskursus.

Søværnets Flyvetjeneste var vært ved det 19. LYNX Simulatormøde med deltagere fra Danmark, Holland, Norge og Tyskland. Kampinformationskursus var rammen om dette møde, hvor skolens nye LYNX Observer Procedure Trainer var klar til at blive taget i brug i undervisningen.

Kampinformationskursus benyttede lejligheden til at lade Chefen for Søværnets Flyvetjeneste indvi træneren. Ved en lille højtidelighed blev det røde bånd klippet over og den nye træner blev demonstreret for mødedeltagerne.

LYNX Observer Procedure Trainer er opbygget i et af modelrummene i den taktiske træner. I cockpittet er der installeret Tactical Data System, MERMAN ESM system, radar- og kommunikationssystemer. LYNX Observer Procedure Trainer simuleres fra den taktiske træner og kan operere i alle de områder, den taktiske træner dækker sammen med op til 267 andre skibe og fly.

Kampinformationskursus og Søværnets Flyvetjeneste har udarbejdet 3 nye kampinformationskurser. AIS 137, der er et MERMAN OPERATØR kursus, AIS 138, TACTICAL DATA SYSTEM (LYNX) DATALINK OPERATØR kursus og AIS 139,

TAKTISK MERMAN/TACTICAL DATA SYSTEM (LYNX) OPERATØR kursus.

Ud over disse kurser vil LYNX Observer Procedure Trainer blive benyttet til træning af primært de taktiske observatører men også de øvrige LYNX besætningsmedlemmer.

LYNX Observer Procedure Trainer vil blive benyttet i forbindelse med store spil i træneren som eskadretæning og afsluttende spil for Taktisk Divisionsofficers Kursus. Også i forbindelse med forskoler for 1. Eskadre vil LYNX Observer Procedure Trainer blive benyttet.

(AIS)

Tordenskiolds 303-års fødselsdag

Danske Tordenskiold-venner og Den norske Forening af 1863 højtideligholdt vice-admiral Peter Tordenskiolds 303-års fødselsdag den 28. oktober 1993 i Holmens Kirke, Kong Håkons Kirke og i Norges Hus.

Arrangementet havde samlet omkring et par hundrede deltagere fra Selskabet Danske Tordenskiold-venner og Den norske Forening. Festlighederne indledtes i Holmens Kirke med musik ved Den kongelige Livgardes Musikkorps messingblæserensemble, med musik fra Kong Christian den IV's Hof, Edvard

Grieg og Carl Nielsen. Afsluttende spillede den danske og norske nationalmelodi.

Orlogsprovst Claus Harms Prædikede, og efter andagten var der kranselægning ved Tordenskiolds sarkofag. Blomster blev lagt af stifteren af Selskabet Danske Tordenskiold-venner – den nuværende næstformand – direktør E. Friisager og direktøren for Ringve Museum i Trondheim hr. Jan Voigt.

Efter højtideligheden samledes selskabet ved mindeankeret udenfor Kong Håkons Kirke på Amager, hvor RUST effektivt udførte afskydning af Tordenskiold-salut.

I Den norske Sjømannskirkes festivals underholdt den afgående og tiltrædende direktør for Ringve Museum

ved Trondheim Jan Voigt og Søren Hjort med et morsomt og underholdende causeri om »Ejendomsretten til Tordenskiold«. Søren er dansk født men taler nu »næsten« norsk, så der udviklede sig en herlig dansk-norsk duel om søhelten, der afsluttedes – til tilhørernes store applaus – med enighed om, at Tordenskiold skal hvile, hvor han hviler.

Aftenen afsluttedes i Norges Hus, hvor Den norske Forening af 1863 havde arrangeret skipperlabskovs, havskumøl og korvetakvavit. Herunder causerede fhv. Kgl. skuespiller Palle Huld om Tordenskiold, og nordmændene Jan Voigt og Søren Hjorth underholdt med sang og spil.

(DANSKE TORDENSKIOLDS
VENNER)

Kranse til Tordenskiolds sarkofag

Bodyguard i søværnet

I samarbejde med Hærens Træn- og Militærpolitiskole gennemførtes fra 18. til 26. oktober et Personbeskyttelseskursus, også kaldet Bodyguard-kursus ved Søværnets Grundskole.

Tolv forventningsfulde militærpolitioverkonstabler mødte på skolen, klar til uddannelsen. De er tjenestegørende ved henholdsvis Søværnets operative Kommando, Flådestation Frederikshavn, Flådestation Korsør og Marinestation Holmen.

Uddannelsen omfattede bl.a. gennemsøgning af bygninger og køretøjer, så ingen i fremtiden kan føle sig sikker, når en bodyguard kontrollerer »rengøringen«.

Bodygarden skal kunne bevæge sig og samtidig holde sin plads i formationen omkring sin VIP (very important Person). Dette kræver ofte kurtige positionsskift. Det kan se morsomt ud, når VIP'en pludselig vil en anden vej, end der var planlagt.

At køre bil i kortege med stor afstand kræver rutine. Eleverne var derfor på køreteknisk anlæg, hvor de var under kyndig vejledning af instruktører fra Rigspolitiets Færdselsafdeling. Her blev indøvet slalom-kørsel, undvigemanøvrer samt glatførekørsel. Ind- og udstigning af et køretøj, såvel under kørsel som når køretøjet holder stille, blev trænet. En sådan udstigning kostede en af kursisterne en flænge i panden. Det var iøvrigt det eneste uheld under kurset.

Pistoluddannelsen var meget lærerig. Målet var ikke den sædvanlige

10-delte ringskive. Skydningen var arrangeret, så den skive, man skulle skyde på for 2 minutter siden, pludselig ikke længere måtte beskydes.

Området i og omkring Frederiksværk er formentlig aldrig blevet gennemført i en sådan grad, som det var tilfældet i disse dage. Før VIP'en bevægede sig ud i omegnen blev der udsendt »sporhunde« for at finkæmme ruten og de områder, hvor han skulle færdes. Reaktionen blev sat på prøve, når formationen pludselig blev beskydet af uskyldigt udseende »svampesamlere«. Dog kunne tvivlen spores hos bodygarden, når han stod over for en mindre flok af demonstranter, som hujede og skreg af VIP'erne. Demonstrationen bestod af 24 erhvervspraktikanter, som her fik en ekstra oplevelse.

En uskyldig kondiløber, der kom lidt for tæt på VIP'en fik kærligheden at

føle. Det samme gjaldt en instruktør, der fik en lufttur, da han gik til angreb på VIP'en med en spade.

Da den prominente person ønskede at gå en tur i byen, kom livvagterne for alvor på prøve. Et sted gik en mand rundt med en rygsæk og så mystisk ud, et andet sted kom en »håndværker« farende med en pistol. Han blev neutraliseret.

Som opgavestillere fungerede bl.a. Frederiksværk Politihjemmeværn. De udførte et stort og godt stykke frivilligt arbejde.

Kursisterne kan se tilbage på et godt kursus og man må håbe, at disse bodyguards fremover vil blive brugt til relevante opgaver, hvis behovet skulle opstå.

Kurset vil blive fulgt op af et vedligeholdelseskursus om ca. 2 år.

(Søværnets Grundskole)

Søværnets bodyguardhold 1993

Blicher det mon blæsevejr i 1994 ?

